

{ roma }

The contract to
sell the ethnicity
Szerződés az etnikai
hovatartozás eladásáról

2014. január 10. - február 28.

Ma, amikor a kultúra szabadsága és sokszínűsége korlátozódni látszik, észre kell vennünk, hogy működnek műhelyek és új fórumok jönnek létre, önerőből beindítva az ez idáig széles körben elhanyagolt, de társadalmilag releváns diskurzusokat. Az elmúlt éveket nézve, a roma reprezentáció körüli párbeszéd is gyarapodni látszik, köszönhetően többek között a Pócsik Andrea által életre hívott Romakép Műhelynek. A *{roma} Szerződés az etnikai hovatartozás* eladásáról című kiállítás a Metszéspontok I-III. című program képzőművészeti kiterjesztéseként került megrendezésre a tranzit.hu terében, a műhely által meghívott Raatzsch André kuratori koncepciója mentén. A tranzit.hu is szerződést kötött a Sostar csoporttal a kiállítás keretében meghirdetett akció során, és a kortárs kultúra területén működő szervezetként ezzel azt fejezi ki, hogy támogatni szándékozik azokat a törekvéseket, amelyek kritikusan viszonyulnak a roma jelző körül felhalmozódott, hatalmi struktúrák által megalkotott jelentésrétegekhez.

Today, when the freedom and heterogeneity of culture seem to be restricted by current political forces in Hungary, we must recognize that independent platforms are operating and new forums are emerging. Empowering themselves, they generate relevant social discourses that have been thus far disregarded in a wider socio-political context. In the last few years, the discussions around Roma representation seem to have also invigorated, due to, among others, the Roma Visual Lab, initiated by Andrea Pócsik. The exhibition *{roma} The contract to sell the ethnicity*—curated by André Raatzsch, on the invitation of the Visual Lab—was realized at the tranzit.hu space as the visual art chapter of the program series Intersections I-III. tranzit.hu also entered into contract with the Sostar group during an action as part of the exhibition. With this statement, tranzit.hu, as an organization working in the contemporary cultural field, intends to support endeavors that relate critically to the layers of meaning constructed by power structures and accumulated around the Roma attribute.

SZERZŐDÉS

(Rom>Cigány>Gipsy)

The contract to sell the ethnicity / Szerződés az etnikai hovatartozás eladásáról amely létrejött a következő felek között az emberi és polgári jogok betartásával:

(Választható szerződéstípusok: adásvétel, bérlet, letét, vállalkozás, megbízás, biztosítás, ajándékozás, tartási szerződés)

Eladó adatai:

Székely György (Rendőrel)

Vevő adatai:

Éva

a következő feltételek mellett a szerződés megköthető módosítható, megtámadható, semmisségre a felek hivatkozhatnak:

Ide kerül az egyással személyes felelőségek jogszabályok és kötelezettségek pontos meghatározása

Ide kerül a szerződés biztonságos mellékkötelezettségek (pl.: zálogjog, foglaló, kezesség, jótállás) meghatározása

Ide kerül a teljesítések, a szerződésesrészletek és a szerződés megszüntetésének meghatározása

Ide kerül a szerződés felelősség vállalás meghatározása: felelősség a szerződésben leírtak be nem tartásával okozott károkért, ill. a szerződésen kívül okozott károkért (pl. a moralizáló és etnicizáló, szervezeti, intézményi működésből eredő károk, az oktatáspolitikai felelőssége, a (roma) tematikájú kiállítások, tudományos és kulturális rendezvényeken a hibás szemléltető által okozott kár meghatározása)

Az Eladó eladja, a Vevő pedig megvásárolja az Eladó kizárólagos tulajdonában lévő:

(Rom>Cigány>Gipsy) jelzőket

A szerződés, mely a pacta sunt servanda elven alapul, megköthető írásban, szóban vagy ráutaló magatartással is. (Itt kérem jelezni!)

A szerződéskötés helye, időpontja:

Székely György

Eladó

Éva

Vevő

Andrea Pócsik

Intersections I-II-III

Intersections I-III was created as a conclusion of the course development project (ELTE Department of Media and Communication) of PATTERNS Lectures (Erste Stiftung/World University of Austria). The event series temporarily resolved the contradictions inherent in engaged scholarship, which emerged earlier in the working process of the Roma Visual Lab.

The extended cinema event entitled Intersections I—*Expanded Spaces—Half a Century of Gypsy and Redneck Manners*, as approached by the members of the Independent Theatre Hungary, created the necessary system of connections at the Roma Parliament that paved the way for the subsequent symposium by “rewriting” (André Raatzsch) the films of the Balázs Béla Studio. The performance of the Independent Theatre artists, by expanding the narrative space of films and the socio-cultural space of cinema, intervened in the process of reception: through scenes operating as “enquiries,” the audience was probed about the problematics of the period—still relevant today—that is thematized as the “the Gypsy question.” The period-evoking film segment compilation offered a nuanced portrait of the power/minority relations system that was brought to life by the artists of the social theatre through scenes that depict the present days. Instead of a reconstruction, we partook in a peculiar “neither here nor there” experience, both in time and space. The tension of the performance had both expected and unexpected effects.

The aim of the symposium entitled Intersections II—*Strategies 1957–2014* was, among other things, to invite for a collective thinking Roma intellectuals who have played and continue to play a defining role in the expected and indispensable process of institutionalization. In the presentations addressed to each other and to the audience of professionals, the guests portrayed the guiding principles of various periods and their personal intentions, supplemented by performative elements, in a colorful but systematizing fashion. The historically and theoretically based analyses by intellectuals representing cultural resistance and strategic adaptation created an opportunity for examining today’s acute social situation in a new light.

The event series in no way aimed to provide scholarly answers to the raised questions. It can be regarded as part of a process: its results and the extent to which these can be

Pócsik Andrea

Metszéspontok I-II-III.

A Metszéspontok I-III. a PATTERNS Lectures (Erste Stiftung/World University of Austria) kurzusfejlesztési projekt (ELTE Média és Kommunikáció Tanszék) lezárásaként jött létre. Az eseménysorozat átmenetileg feloldotta azokat az elkötelezett tudomány művelésében rejlő ellentmondásokat, amelyek a romakép-elemző műhelyben korábban felszínre kerültek.

A Metszéspontok I. – *Kitágított terek – Fél évszázad év cigánykodás és parasztkodás* c. kiterjesztett mozielőadás a Független Színház alkotóinak felfogásában a Roma Parlamentben teremtette meg az azt követő szimpóziumhoz elengedhetetlen összefüggésrendszert a Balázs Béla Stúdió filmjeinek „újraírásával” (Raatzsch André). A Független Színház művészeinek előadása a filmek narratív és a mozi szociokulturális terének a kitágításával a befogadási folyamatba avatkozott be: a „visszakérdésként” működő jelenetekkel a nézőket a korszak napjainkba is átívelő, „cigánykérdésként” tematizált problémaköréről faggatta. A korszakidéző filmrészlet-összeállításban árnyaltan rajzolódott ki az a hatalmi/kisebbségi viszonyrendszer, amely a társadalmi színház művészeinek a mába helyezett jeleneteiben életre kelt. Rekonstrukció helyett (időben és térben is) különös „sem itt, sem ott”-élményben volt részünk. Az előadás feszültsége várt és nem várt hatásokat egyaránt kiváltott.

A Metszéspontok II. – *Stratégiák 1957-2014* c. szimpózium célja többek között az volt, hogy közös gondolkodásra hívjon olyan roma értelmiségieket, akik meghatározó szerepet töltek, töltenek be az elvárt és elengedhetetlen intézményesülésben. Az egymásnak és a szakmai közönségnek szóló előadásokban a vendégek a különböző korszakokról felvázolt irányelveket, személyes szándékaikat performatív elemekkel kiegészítve, színesen, ám mégis rendszerező jelleggel ismertették. A kulturális ellenállást, stratégiai alkalmazkodást képviselő értelmiségiek történeteinek vagy elméleti megalapozottságú elemzései lehetőséget adtak a mai akut társadalmi helyzetnek az új megvilágításokból történő vizsgálatára.

Az eseménysorozat semmilyen értelemben nem törekedett a felvetett kérdések tudományos igényű megválaszolására. Egy folyamat részeként értékelhető: ered-

utilized (be it in a scholarly, artistic, or social manner) depends on the participants, as well as the attitude of the immediate and broader environment.

This process, even before the results could become visible, was put into motion in the tranzit.hu space by the opening of the exhibition of the Sostar group, entitled *{roma} The contract to sell the ethnicity* (Intersections III). The disturbance created by the political art action—of an avant-garde orientation, in the classical sense—curated by André Raatzsch, is an integral part of continuing the work that has been started.

For further information and documentation, see the website of the Roma Visual Lab (Romakép Műhely): <http://www.romakepmuhely.hu/>

ményei és azok (akár tudományos, akár művészi, akár társadalmi) felhasználhatóságának esélyei a szereplőkön, a szűkebb és tágabb környezet hozzáállásán múlnak.

A folyamat elindításaként, még mielőtt az eredmények láthatóvá váltak volna, a Sostar csoport *{roma} Szerződés az etnikai hovatartozás eladásáról* (Metszéspontok III.) kiállításának megnyitóján mozgásba is hozta a tranzit.hu terét. A Raatzsch André kurátori koncepciója mentén megvalósuló klasszikus értelemben avantgárd szellemiségű, politikai művészeti akció által keltett zavar elengedhetetlenül hozzátartozik a megkezdett munka folytatásához.

További információk és dokumentáció a Romakép Műhely honlapján: <http://www.romakepmuhely.hu/>

Programs

Expanded Spaces—Half a Century of Gypsy and Redneck Manners

Films, period-portraits, free thinking

Gypsies, 1962, documentary, directed by Sándor Sára

Changes That Have Been, 1979, documentary (excerpt),

directed by Gyula Gulyás, János Gulyás

Gyuri Cséplő, 1978, feature film (excerpt), directed by Pál Schiffer

Selection, 1970, documentary (excerpt), directed by Gyula Gazdag

Princess in Rags and Tatters, 1975, documentary (excerpt),

directed by István Dárday

Feather Picking, 2012, feature film (excerpt),

directed by Rodrigó Balogh, Márton Illés

Curated by Andrea Pócsik

Creators of the performance: Rodrigó Balogh, Tamás Boros, Márton Illés,
and Tamás Szegedi (Independent Theatre Hungary)

The performance was recorded and will be used in Sebestyén Kodolányi's
documentary on social distribution.

Strategies 1957-2014

For establishing cultural programs, guiding principles and
institutions, on the initiative of Roma intellectuals

Cultural Alliance of Hungarian Gypsies 1957–1961

bequest of Mária László

Presenter: Erna Sággy

“Rom Som” Gypsy Club of Rákospalota 1972–1978

Presenter: József Choli Daróczy

Hungarian Institute of Culture 1979–1985

Presenter: Ágnes Daróczy

Romano Kher—Municipality of Budapest Gypsy House 1980–2010 (leader as of 1987)

Presenter: Jenő Zsigó

Gallery8 2012–

Presenter: Tímea Junghaus

Roma Image Studio (Berlin) 2012–

Presenter: André J. Raatzsch

Moderated by András Müllner

(ELTE Department of Media and Communication)

Programok

Kitágított terek – Fél évszázad cigánykodás és parasztkodás.

Filmek, korrajzok, szabad gondolkodás

Cigányok, 1962 – dokumentumfilm, rendező: Sára Sándor

Vannak változások, 1979 – dokumentumfilm (részlet),

rendező: Gulyás Gyula, Gulyás János

Cséplő Gyuri, 1978 – játékfilm (részlet), rendező: Schiffer Pál

A válogatás, 1970 – dokumentumfilm (részlet),

rendező: Gazdag Gyula

Rongyos hercegnő, 1975 – dokumentumfilm (részlet),

rendező: Dárday István

Tollfosztás, 2012 – játékfilm (részlet),

rendező: Balogh Rodrigó, Illés Márton

Kurátor: Pócsik Andrea

Az előadás alkotói: Balogh Rodrigó, Boros Tamás, Illés Márton
és Szegedi Tamás (Független Színház)

Az előadásról felvétel készült Kodolányi Sebestyén társadalmi forgalmazás-
ról szóló dokumentumfilmjéhez.

Stratégiák 1957-2014

kulturális programok, irányelvek kidolgozására, intézmények
létrehozására, roma értelmiségiek kezdeményezésére

Magyarországi Cigányok Kulturális Szövetsége 1957-1961

László Mária hagyatéka

Előadó: Sággy Erna

Rákospalotai Cigányklub „Rom Som” 1972-1978

Előadó: Choli Daróczy József

Népművelési Intézet 1979-1985

Előadó: Daróczy Ágnes

Romano Kher – Fővárosi Önkormányzat Cigány Ház 1980-2010 (1987-től vezető)

Előadó: Zsigó Jenő

Gallery8 2012-

Előadó: Junghaus Tímea

Roma Image Studio (Berlin) 2012-

Előadó: Raatzsch J. André

Moderátor: Müllner András

(ELTE Média Tanszék)

{roma} The contract to sell the ethnicity

exhibition

Curated by André Raatzsch

Consultant: András Kállai

<http://hu.tranzit.org/en//0/2014-01-10/roma-the-contract-to-sell-the-ethnicity>

{roma} Szerződés az etnikai hovatartozás eladásáról

kiállítás

Kurátor: André Raatzsch

Konzulens: Kállai András

<http://hu.tranzit.org/hu/esemeny/0/2014-01-10/roma-szerzodes-az-etnikai-hovatartozas-eladasarol>

CONTRACT

(Rom><Cigány><Gipsy)

The contract to sell the ethnicity is established between the contracting parties, in adherence to human and civil rights.

(Selectable contract types: sale and purchase, lease, deposit, entrepreneurship, commission insurance, gifting, contract of maintenance)

Seller's data:

Purchaser's data:

The contract can be entered into, modified, impugned, be referred to as void by the parties in accordance with the following conditions:

- entitlements and obligations by each party with relation to the other are indicated here
- all collateral obligations are defined here (e.g.: lien, down payment, surety, warranty)
- here the conditions of fulfilment, violation, and termination of the contract are defined
- here the assumption of mutual liability is defined: liability for damage or injury incurred upon violation of the contract, as well as non-contractual liability (e.g.: moralization, ethnicization, and damage or injury resulting from organizational or institutional operation, the responsibility of education policy, defining the damage or injury caused by the wrong attitude at {roma} themed exhibitions and scholarly/scientific or cultural events)

Seller sells and Purchaser buys the attribute

(Rom><Cigány><Gipsy)

of which Seller has sole ownership.

The contract, based as it is on the principle of *pacta sunt servanda*, can be entered into in writing, verbally or by implicit conduct. (Please indicate choice here!)

Date and place of signing:

Seller

Purchaser

SZERZŐDÉS

(Rom><Cigány><Gipsy)

The contract to sell the ethnicity / Szerződés az etnikai hovatartozás eladásáról amely létrejött a következő felek között az emberi és polgári jogok betartásával:

(Választható szerződéstípusok: adásvétel, bérlet, letét, vállalkozás, megbízás, biztosítás, ajándékozás, tartási szerződés)

Eladó adatai:

Vevő adatai:

a következő feltételek mellett a szerződés megköthető módosítható, megtámadható, semmiségükre a felek hivatkozhatnak:

Íde kerül az egymással szemben fennálló jogosultságok kötelezettségek pontos meghatározása

Íde kerül a szerződést biztosító mellékkötészettség (pénzügyi jog, foglaló, kezesség, jótállás) meghatározása

Íde kerül a teljesítésnek, a szerződés teljesítésének és a szerződés megszűnésének meghatározása

Íde kerül a kölcsönös felelősség állása meghatározása: felelősség a szerződésben leírtak tartásával okozott károkért, ill. a szerződésen kívül okozott károkért (pl. etnicizálás, szervezeti, intézményi működéséből eredő károk, etnicizációs politika felelősség (roma) tematikájú kiállításokon, konferenciák és kulturális rendezvényeken a hibás szemléltető anyagok okozott kár meghatározása)

Az Eladó eladja, a Vevő pedig megvásárolja az Eladó kizárólagos tulajdonában lévő:

(Rom><Cigány><Gipsy) jelzőket

A szerződés, mely a *pacta sunt servanda* elven alapul, megköthető írásban, szóban vagy ráutaló magatartással is. (Itt kérem jelezni!)

A szerződéskötés helye, időpontja:

.....

Eladó

Vevő

Report on the results of the event entitled **{roma}** **The contract to sell the ethnicity**

The event and exhibition *{roma} The contract to sell the ethnicity* builds, even in its title, on a conscious act of contradiction, in order to create a disturbance in the accepted critical outlook. The Sostar group aims to change, reject, and rethink the schizophrenic conditions that, among other things, force also the group members to take on ethnicizing and moralizing roles. Further objectives include taking a critical approach to the functioning of the art scene and bringing about a change in perspective, as well as to point to the missing terminology that can facilitate a reinterpretation of Roma art, which is currently only present in the canon as an ethnic category. In projecting this change, the Sostar group's writers and artists of Roma descent will, in the future, define themselves as part of the canons of Hungarian contemporary art and literature, freely owning their European mentality, as well as their Roma and Hungarian identities.

{roma} The contract to sell the ethnicity is not an exhibition in the classical sense of the word: it is more of a performative art event. Its objectives do not include the presentation of artworks or glass case installations. Nor does it seek to represent yet another piece of Roma art activism or aim for political demonstration. The open office of tranzit.hu, which housed the exhibition, functioned as mediator during the contract signing process, with the goal—as an open and freely alterable space—of establishing new relationships and creating a public (audience) of critical thinking. It was this we could witness during the opening, with the promise of its concrete realization being visible in the signed contracts.

The openness of those who signed the agreement with the group, the collective statements, as well as the testing and revision of accepted or unaccepted vantage points, can, in the future, further expand the discourse, in which the Sostar group is currently engaged, on art, cultural policy and social issues.

Beszámoló a **{roma}** **The contract to sell the ethnicity** című esemény eredményeiről

A *{roma} The contract to sell the ethnicity* esemény és kiállítás már címében is a tudatos ellentmondásra épít, hogy zavart okozzon az elfogadott kritikai szemléletmódban. A Sostar csoport célként annak a tudathasadásos állapotnak a megváltoztatását, visszautasítását és újragondolását nevezi meg, amely többek között a csoport tagjait is etnicizáló és moralizáló szerepvállalásra kényszeríti. További célok a művészeti szcéna működésének kritikai megközelítése, a szemléletmódbeli változás előidézése, továbbá utalás arra a hiányzó terminusra, amely újraértelmezheti a kánonban egyelőre etnikai kategóriaként szereplő roma művészetet. Ezt a változást előrevetítve, a jövőben a Sostar csoport roma származású írói és művészei a magyar kortárs művészeti és irodalmi kánon részeként határozzák meg önmagukat, szabadon felvállalva európai szellemiségüket, cigányságukat és magyarságukat.

A *{roma} The contract to sell the ethnicity* nem egy klasszikus értelemben vett kiállítás: sokkal inkább performatív művészeti esemény, amelynek nem műtárgybemutató vagy vitrin-installáció és nem is a roma művészeti aktivizmus további szeletének a reprezentációja vagy politikai demonstráció volt a célja. A kiállításnak helyszínt biztosító tranzit.hu nyitott irodája a szerződéskötés idejére a közvetítő szerepét öltötte magára, nyitott és szabadon alakítható térként az új kapcsolatok létesítését és a kritikus gondolkodású nyilvánosság (közönség) megteremtését tűzte ki célul. Ennek lehettünk tanúi a megnyitón, és láthatjuk konkrét megvalósulásának ígéreteit az aláírt szerződéseken.

A csoporttal szerződést kötők nyitottsága, a közös állásfoglalások, az elfogadott vagy nem-elfogadott nézőpontok tesztelése, felülírása a jövőben kiterjesztheti azt a művészeti, kultúrpolitikai és társadalmi kérdések körüli diskurzust, amelyet a Sostar csoport folytat.

To cite the pledges of those who entered into a contract with the group: artist János Sugár, as the subject of the contract, offered to create the Roma-language version of the “EXCUSE ME” plaque, set up as a street sign in public spaces—reading “JERTISAR.” The Sostar group sees this gesture as an attestation of openness to dialogue and an exchange of ideas, and will reflect on this offer before the end of the year. Zsuzsanna Iricsek, in representing Budapest Pride, pledged to act against the systematic and everyday discrimination that Roma artists and other Roma individuals are subject to, while expecting the same from the Sostar group in the direction of LMBTQ (Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, and Queer community of Hungary), which was ceremoniously accepted by the group. Dóra Hegyi, in the name of tranzit.hu, pledged to engage in a continued critical exchange of ideas, while Zoltán Kékesi, university faculty member (Art Theory Department of the Hungarian University of Fine Arts) pledged to further pursue the debate surrounding the attributive nouns that constitute the subject of the contract, especially with regard to scholarly and free critical reflection on the concept of Roma art. Katalin Székely agreed to give some thought, as a curator, to whether there is any merit to using the words Rom-Cigány-Gipsy. From the Roma Visual Lab, Andrea Pócsik and András Müllner pledged, among other things, “not to abuse the interpretation of Roma identity under the disguise of engaged scholarship.” Norbert Oláh, student of the Painting Program at the Hungarian University of Fine Arts expressed his message to the Sostar group in the form of a manifesto: “I demand: the right to make a declaration or to possibly refuse it; the right to perform or to possibly refuse it; the right to express my opinion or to possibly refuse it; real—or at least more than apparent—autonomy and sovereignty in my work; the opportunity to deny non-professional expectations and to judge professional expectations; to choose my own title as I see fit.” Subsequently, he was accepted into the Sostar group.

In essence, those who signed a contract, through their statements, elaborated on and confirmed the importance of the event, rendering the issues that had been raised a part of everyday reality. And something else happened: almost unnoticeably, “contemporaries” appeared, and we ourselves (the Sostar group) could feel like contemporaries. And most importantly: the written documents of the PLEDGES remain, which, albeit in small ways, strive to transform the hegemonic and marginalizing structures and systems.

The Sostar group continues to seek contemporaries and the potential tools for making a change, in order to move from a marginalized cultural identity toward the concept of a hybrid (cultural) identity, which brings to the forefront a justification for multi-identities and multi-descendancies.

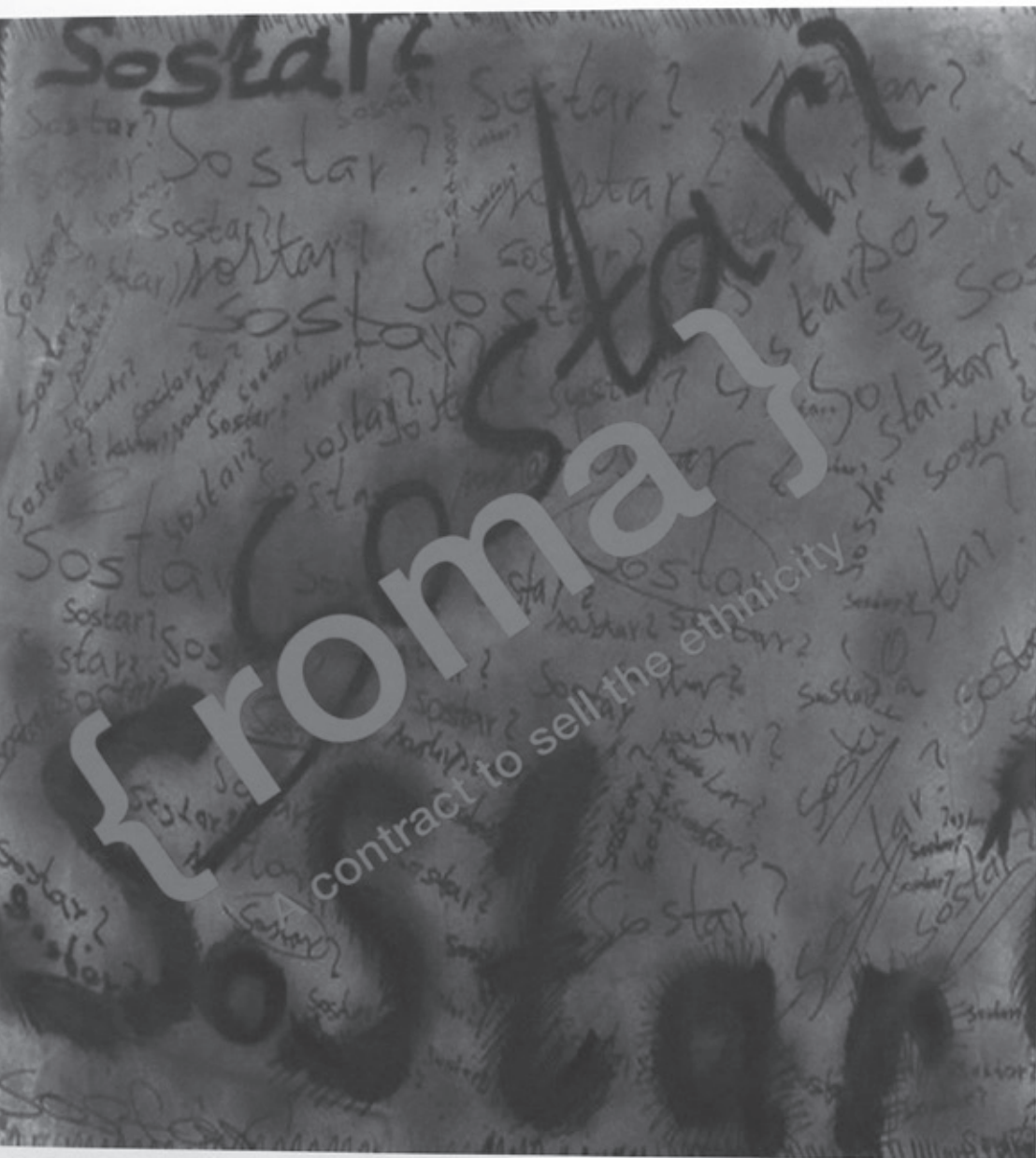
Further information and documentation: <http://raatzsch.com/wp/>

A csoporttal szerződők vállalásait idézve: Sugár János a szerződéskötés tárgyául a köztereken utcatáblaként elhelyezett „ELNÉZÉST” felirat roma nyelven megvalósított változatát, a „JERTISAR”-táblát ajánlotta fel. A Sostar csoport ebben a gesztusban a dialógusra és az eszmecserére való nyitottság tanúbizonyságát látja, és még ebben az évben reflektálni fog erre a felajánlásra. Iricsek Zsuzsanna a Budapest Pride képviselőjében a roma művészek és más roma személyek rendszerszintű és hétköznapi hátrányos megkülönböztetése elleni fellépést ajánlotta fel, ugyanezt várva el a Sostar csoporttól az LMBTQ irányába, amit a csoport ünnepélyesen el is fogadott. Hegyi Dóra a tranzit.hu nevében további kritikai eszmecserét, Kékesi Zoltán egyetemi oktató (MKE-KET) a szerződés tárgyát képező jelzők körüli vita folytatását vállalta, különösen a roma művészet fogalmával kapcsolatos tudományos és szabad kritikai reflexió terén. Székely Katalin arra szerződött, hogy kurátorként elgondolkodik azon, van-e értelme a Rom-Cigány-Gipsy jelzők használatának. A Romakép Műhelyből Pócsik Andrea és Müllner András többek között vállalja, hogy „az elkötelezett tudomány álcája alatt nem él vissza a roma identitás értelmezésével”, míg Oláh Norbert, az MKE festő szakos hallgatója egy kiáltványban fogalmazta meg üzenetét a Sostar csoportnak: „Jogot a nyilatkozásra és annak esetleges megtagadására. Jogot a szereplésre és annak esetleges megtagadására. Jogot a véleménynyilvánításra és annak esetleges megtagadására. Valós, de legalább a látszathál több autonómiát és szuverenitást munkásságomban. Nem szakmai jellegű elvárások megtagadásának lehetőségét, szakmai jellegű elvárások bírálatát. Saját titulusom önmagam belátása szerinti megválasztását.” Ezt követően felvételt nyert a Sostar csoportba.

Alapjában véve, a szerződéskötők nyilatkozataikkal továbbgondolták és vizsgálgták az esemény fontosságát, a hétköznapi valóság részévé tették annak kérdésselvetéseit. És történt még valami más is: szinte észrevétlenül ugyan, de megjelentek a „kortársak”, és mi magunk (Sostar csoport) is kortársakként éreztük magunkat. És ami a legfontosabb: a VÁLLALÁSOK írott dokumentumai megmaradtak, amelyek ha kis mértékben is, de a hegemon, marginalizáló struktúrák és rendszerek átalakítására törekszenek.

A Sostar csoport pedig tovább keresi a változtatás lehetséges eszközeit és a kortársakat, hogy a marginalizált kulturális identitásából a hibrid (kulturális) identitás koncepciója felé léphessen tovább, amely a multi-identitások és származások létjogosultságát helyezi az előtérbe.

További információk és dokumentáció: <http://raatzsch.com/wp/>

SZERZŐDÉS

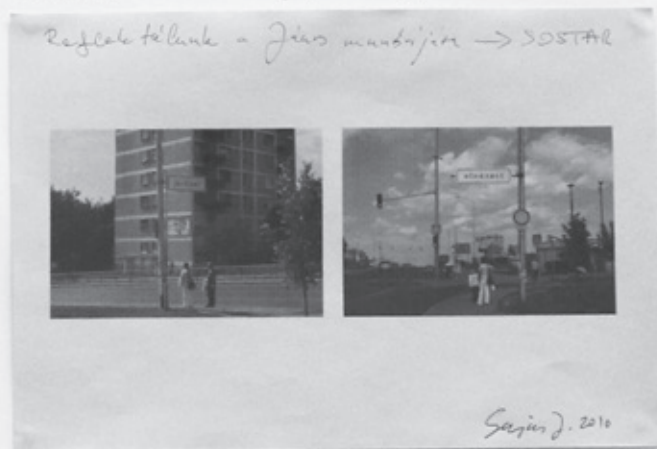
(Rom)<Cigány><Gipsy>

The contract to sell the ethnicity / Szerződés az etnikai hovatartozás eladásáról amely létrejött a következő felek között az emberi és polgári jogok betartásával:

(Választható szerződéstípusok: adásvétel, bérlet, letét, vállalkozás, megbízás, biztosítás, ajándékozás, tartási szerződés)

Eladó adatai:

Vevő adatai: SUGAR János (Képről mentve)

Az Eladó eladja, a Vevő pedig megvásárolja az Eladó kizárólagos tulajdonában lévő:

(Rom)<Cigány><Gipsy> jelzőket

A szerződés, mely a pacta sunt servanda elven alapul, megköthető írásban, szóban vagy ráutaló magatartással is. (Itt kérem jelezni!)

A szerződés kötés helye, időpontja:

.....
Sostar Eladó Sugar János Vevő

Exhibited artworks

André Raatzsch: *Hopscotch*, 2014

installation | captions: FREEDOM, PROMISE, PRISON, SIGH, IDEA, EXISTENCE, MOAN, LAUGHTER, GASPING, AWAKENING

Era Trammer, André Raatzsch: *Sostar, Sostar why are you Sostar?*, 2014

looped video

Raatzsch André: *I am a Contemporary Artist*, 2011

c-print | photo by Nihad Nino Pusija

Judit M. Horváth: *Fly Bambi*, 2009

color photo

András Kállai: *Fat Barbie*, 2006

mixed media, terracotta and plastic Barbie head

Gábor Pikács: *Paint*, 2013

C-print series

Henrik Kállai: *Little Gypsy*, 1996

video

„Choli” József Daróczy and Gusztáv Nagy: *ROMSOM*, 1974

installation | typewritten pages, photocopies of poems, objects

André Raatzsch: *Facebook, the Ultimate Source of Memory*, 2012

print | thanks to Ágnes Daróczy and Lajos Nádorfi

Sostar group 4 videos screened, projected

1. Tihanics Norbert: *The Opened door of the Roma Studio Museum of Berlin*, 2013

video

2. András Kállai: *Untitled*, 2012

video

3. Sostar group: *X-Positioning*, 2013

video

4. Sostar group: *Stations: Portrait Film of the Hungarian Painter Tamás Péli* by Vanda Zsoldos, 1998

Portrait film (excerpt)

<https://vimeo.com/user3642877>

Levente Leitner: *T-711*, 2013

installation

Gusztáv Nagy: *Open the Door*, 1986

poem

A kiállításon szereplő művek

Raatzsch André: *Ugróiskola*, 2014

installáció | feliratok: SZABADSÁG, ÍGÉRET, BÖRTÖN, SÓHAJ, ESZME, LÉT, NYÖGÉS, RÖHÖGÉS, LIHEGÉS, ÉBREDÉS

Trammer Era, Raatzsch André: *Sostar, Sostar miért vagy te Sostar?*, 2014

loopolt videó

Raatzsch André: *I am a Contemporary Artist*, 2011

c-print | fotó: Nihad Nino Pusija

M. Horváth Judit: *Légyölő Bambi*, 2009

színes fotó

Kállai András: *Dagadt Barbie*, 2006

vegyes technika, terakotta és Barbie baba fej

Pikács Gábor: *Paint*, 2013

c print sorozat

Kállai Henrik: *Kis cigány*, 1996

videó

„Choli” Daróczy József és Nagy Gusztáv: *ROM SOM*, 1974

installáció | gépelt lapok, versek fénymásolatai és objektek

Raatzsch André: *Facebook, az emlékezés igaz forrása*, 2012

print | köszönet: Daróczy Ágnes és Nádorfi Lajos

Sostar csoport videók:

1. Norbert Tihanics: *The Opened door of the Roma Studio Museum of Berlin*, 2013

videó

2. Kállai András: *Cím nélkül*, 2012

videó

3. Sostar csoport: *X-Pozicionálás*, 2013

videó

4. Sostar csoport: **Állomások: portréfilm Péli Tamás magyar festőről**, 1998

Zsoldos Vanda portréfilmje (részlet) | 2 perc

<https://vimeo.com/user3642877>

Leitner Levente: *T-711*, 2013

installáció

Nagy Gusztáv: *Nyiss Ajtót*, 1986

vers

MONITOR – Critical platform and open studio on the art theoretical, cultural policy, and socio-cultural issues of contemporary Roma art and culture, 2014
data visualization | Supervisor: Zoltán Kékesi

Károly Bari: *Freedom, March 15, 1972, Budapest*
poem

Sostar group: *The contract to sell the ethnicity, 2014*
c-print

Sostar group: *Manifesto of the Sostar group, 2014*
c-print

György Stalter: *Blindfolded Self-Portrait, 1977*
b&w photo

Henrik Kállai: *Towel, 2014*
painted textile

MONITOR Kritikai platform és nyitott műhely a kortárs roma művészet és kultúra művészetelméleti, kultúrpolitikai és szociokulturális kérdéseiről, 2014
adatvizualizáció | koordinátorok: Balázs Anna, Horváth Balázs, Menei Luca, Varga Krisztina
Konzulens: Kékesi Zoltán

Bari Károly: *Szabadság, Budapest, 1972,*
vers

Sostar csoport: *Szerződés az etnikai hovatartozás eladásáról, 2014*
c print

Sostar csoport: *A Sostar Kiáltványa, 2014*
c print

Stalter György: *Bekötött szemű önarckép, 1977*
fekete fehér fotó

Kállai Henrik: *Törölköző, 2014*
festett anyag

Members of the Sostar group

József Choli Daróczi (1939, Bedő)

poet, literary translator, pedagogue, lives and works in Budapest

The first poet to write in the Romani language. He began his career at the end of the 1960s. He was a member of the research team of the Hungarian Academy of Sciences, which, between 1971 and 1972, examined the social and cultural situation of the Roma. As of 1972, he is a council clerk, untrained teacher, public educator, and high school, then academy-level, instructor. He is responsible for establishing *Rom Som*, the first Hungarian semi-official—then fully permitted—periodical in the Romani language, as well as the only existing Romani language book in use today. As a large-scale undertaking, he has endeavored to translate the Bible to the Romani language, with the New Testament published in 1996.

Gusztáv Nagy (1953, Pusztaföldvár)

poet, writer, literary translator, language teacher, lives and works in Budapest

He learned the language and culture of the Roma from his parents. His first poem was published in the house paper of the Kner Printing House in 1970. As of 1986, he works for the magazine entitled *Romano Nyevipe*, which he also helped found. From 1991, he is journalist for the Roma publication *Amaro Drom*. As of 1995, he is editor in chief of the literary journal *Rom Som*. He translated Bence Gyöngyösi's feature film *Gypsy Law/Romani Kris* to the Lovári language. In 1995, he became a member of the Hungarian Writers' Association. Since 1994, he has been teaching Romani language and literature at Kalyi Jag Roma Minority Vocational and Technical School and Elementary Art Educational Institution.

Norbert Tihanics (1986, Debrecen)

film director, lives and works in London

He has worked with film and analogue photography since the age of 18. When he turned 19, he moved to London, then, two years later, he returned to Budapest to study film and photography at the Art Faculty of the University of Kaposvár in Hungary. During his university years, he made films and video installations for art institutions, museums, and theatres. In spite of his university degree, he thinks of himself as a self-taught artist.

A Sostar csoport tagjai

Choli Daróczi József (1939, Bedő)

költő, műfordító, pedagógus, Budapesten él és dolgozik

Az első cigány nyelven író költő, író. Pályáját az 1960-as évek végén kezdte. Tagja volt a Magyar Tudományos Akadémia kutatócsoportjának, amely 1971-től '72-ig a cigányság szociális, kulturális helyzetét vizsgálta. 1972-től tanácsi előadó, képesítés nélküli tanító, népművelő, közép-, majd főiskolai oktató. Nevéhez fűződik a *Rom Som* című első magyarországi cigány nyelvű, félhivatalos, majd engedélyezett folyóirat megalapítása, valamint a máig az egyetlen használatban lévő cigány nyelvkönyv is. Nagyszabású vállalkozása a Biblia cigány nyelvre fordítása, amelynek újszövetségi része 1996-ban jelent meg.

Nagy Gusztáv (1953, Pusztaföldvár)

költő, író, műfordító, nyelvoktató, Budapesten él és dolgozik

A cigány nyelvet és kulturális ismereteket szüleitől sajátította el. Első verse a Kner Nyomda üzemi lapjában jelent meg 1970-ben. 1986-tól a *Romano Nyevipe* című újság alapító munkatársa. 1991-től az *Amaro Drom* cigány újság újságírója. 1995-től az új *Rom Som* irodalmi folyóirat főszerkesztője. Lovári cigány nyelvre fordította Gyöngyösi Bence *A cigány törvény/Romani Kris* című játékfilmjét. 1995-től a Magyar Írószövetség tagja. 1994-től a Kalyi Jag Nemzetiségi Szakiskola, Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény cigány nyelv és irodalom tantárgyának oktatója.

Tihanics Norbert (1986, Debrecen)

filmrendező, Londonban él és dolgozik

18 éves kora óta foglalkozik filmeléssel és analóg fotózással. 19 évesen Londonba költözött, majd két évvel később visszatért Budapestre filmelést és fotográfiát tanulni a Kaposvári Egyetem Művészeti Karán. Egyetemi éve alatt művészeti intézmények, múzeumok, színházak számára készített filmeket, videó installációkat. Egyetemi végzettsége ellenére autodidakta művésznek tartja magát.

Kállai András (1982, Kerepestarcsa)

képzőművész, szobrász, Budapesten él és dolgozik

Kállai András a Magyar Képzőművészeti Egyetem szobrász szakán tanult Körösnéyi Tamás osztályában. Diákévei alatt a Romaversitas Láthatatlan Kollégium ösztöndíjasa volt, többek között Raatzsch Andréval és Balogh Tiborral együtt.

András Kállai (1982, Kerepestarcsa)

visual artist, sculptor, lives and works in Budapest

András Kállai studied in the Sculpture Program of the Hungarian University of Fine Arts, Budapest, under the instruction of Professor Tamás Körösi. During his student years, he was a scholar of Romaversitas Invisible College, along with André Raatzsch and Tibor Balogh, among others. He regards aiding Roma students in higher education his mission. The objectives of creating equal opportunities, as well as cultivating talent and offering financial and intellectual support, serve to enable Roma students to rise to a standard of excellence as professionals in their chosen field. In 2007, Kállai also participated at the first Roma Pavilion exhibition of the 52nd Venice Biennial.

Henrik Kállai (1976, Gödöllő)

film director, painter, lives and works in Budapest

He graduated from the Drawing and Media Program of the Gyula Juhász Faculty of Education at the University of Szeged. "I began to use a camera at home to record everyday events. Looking back, I realized that these recordings were neither documents made in accordance with a certain concept, nor simple family videos. After a while, my family members got used to the camera as an extension of my own presence. I looked at them through the eyes of my camera. My paintings and these videos, however unintentionally, are elements that belong together, through which I give news of this world—of my world, in which I grew up, what it once was and what remains of it today."

EZ NEM ROMA
KIÁLLÍTÁS

Küldetése a felsőoktatásban tanuló roma fiatalok esélyegyenlőségének megteremtése, tehetséggondozása, anyagi és szellemi támogatása, hogy a bekerült fiatalok választott hivatásukat magas szinten művelő szakemberekké váljanak. 2007-ben Kállai is részt vett az 52. Velencei Biennálén megrendezett első Roma Pavilon kiállításán.

Kállai Henrik (1976, Gödöllő)

filmrendező, festőművész, Budapesten él és dolgozik

A Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karának rajz és média szakán végzett. „A kamerát az otthonomban, a hétköznapi események rögzítése közben kezdtem használni. Utólag visszanezve a jeleneteket, azt veszem észre, hogy se nem koncepció szerint készült dokumentumok, se nem egyszerű családi felvételek. A családtagjaim egy idő után megszokták a kamerát, és az már csak úgy volt jelen, ahogyan én is. A kamerán keresztül néztem őket. A festményeim és ezek a videók akaratlanul is összetartozó elemek, melyekkel hírt adok erről a világról. Az én világomról, amelyben felnőttem. Ami egykor volt, és ami mostanra maradt belőle.”

Raatzsch André (1978, Ilmenau, Németország, 1981-től

Magyarországon él) magyar + német + roma (beás) + európai képzőművész és kurátor, Berlinben él és dolgozik

Művészeti tevékenysége, valamint kurátori praxisa során a magyarországi roma mozgalmak emancipatórikus jellegét vizsgálja az európai történelem, valamint az ún. Black Arts Movement kontextusában. Mintául véve a fekete művészek harlembeli Studio Múzeumának szerepét az egyenjogúsági küzdelemben, 2012-ben megalapította a *Roma Image Studio* kritikai művészet platformot Berlinben, 2013-ban pedig alapító tagja volt a *Sostar csoportnak*, mely szintén a roma művészek és barátai számára szolgál független intézményként, és melynek célja a roma diaszpóra kultúrájának beillesztése a hibrid európai kánonba.

Rácz Béla (1979, Salgótarján)

magyar roma aktivista

Önkéntesként roma és nem roma fiatalokat célzó közösségi programok szervezésével foglalkozik. Nézete szerint a jelenlegi generációnak nincs valós lehetősége az érdemi érdekérvényesítésre és a társadalmi igazságosság megvalósítására, ezért szerinte az állampolgárság mint az egyéni szinten biztosított intézmény, szolgálhat alapul a következő generáció számára, hogy a gazdasági és politikai

André Raatzsch (1978, Ilmenau, Germany, lives in Hungary as of 1981)
Hungarian + German + Roma (Beás) + European visual artist and curator,
lives and works in Berlin

Through his art and curatorial practice, he examines the emancipatory character of the Roma movements in Hungary in the context of European history and the so-called Black Arts Movement. Taking Harlem's Studio Museum of black artists and its role in the struggle for equal rights as an example, in 2012, he founded the Rome Image Studio in Berlin, which serves as a platform for critical art. In 2013, Raatzsch was a founding member of the Sostar group, which also functions as an independent institution for Roma artists and their friends with the aim of integrating the culture of the Roma diaspora into the hybrid European canon.

elittel szemben létrehozson egy erős érdekérvényesítő erőt, mely a társadalmi status quo kiépítéséhez vezethet. Elengedhetetlennek tartja a romák politikai szerepvállalását, különösen a helyi, alulról jövő kezdeményezések szintjén.

Balogh Rodrigó (1978, Marcali)

film- és színházi rendező, drámapedagógus, színész

Alapítója és igazgatója a 2004-ben alapított *Független Színház Magyarországnak*, melynek célja roma és más etnikai kérdések feldolgozása művészeti projekteken keresztül. A társulat cigány és nem cigány művészei hátrányos helyzetű fiatalok, akik komplex képzésüknek köszönhetően professzionális művészként mindnyájunkat érintő társadalmi kérdésekre hívják fel a figyelmet.

Kortárs
művész
vagyok

Béla Rácz (1979, Salgótarján)

Hungarian Roma activist, lives and works in Budapest

Béla Rácz works as a volunteer to organize community programs that target the Roma and non-Roma youth. He believes that the present generation has no real means at their disposal for asserting their interests and for attaining social justice. Thus, in his view, only citizenship, as an individually provided institution, can serve as a foundation for the next generation. This will enable that generation to effectively defend its interests against the economic and political elite, which can lead to building a social status quo. Furthermore, he also considers the political engagement of the Roma, especially at the local, grass-root level, an indispensable factor.

Balogh Rodrigó (1978, Marcali)

film and theatre director, drama pedagogue, actor

Rodrigó Balogh is founder (2004) and director of the Independent Theatre Hungary, which aims to engage with Roma issues and other ethnic problematics through art projects. The company is composed of young Roma and non-Roma artists from a disadvantaged background, who, thanks to their complex training, as professional artists, draw attention to social issues that affect us all.

Invited exhibiting artists:

M. Judit Horváth (1952, Sárvár)

photographer, lives and works in Budapest

She was born in an assimilated Roma family in Western Hungary. She moved from her hometown to Budapest and worked in a children's hospital as a nurse. She learned photography from her husband, György Stalter, with whom she photographed nearly all of Hungary's Roma settlements as well as the ghettoized areas of Budapest.

György Stalter (1956, Budapest)

photo journalist, photographer, lives and works in Budapest

He began working with photography as a student of the Franciscan High School of Esztergom. With his wife M. Judit Horváth, he photographed the Roma colonies of Hungary and the capital city, of which an album was published under the title *Another World*. Currently he is doing a photo series on the disappearing microcosm of the 8th District of Budapest.

Meghívott kiállítók:

Horváth M. Judit (1952, Sárvár)

fotóművész, Budapesten él és dolgozik

Egy asszimilálódott cigány családban született Nyugat-Magyarországon. Szülővárosából Budapestre költözött, és egy gyermekkórházban dolgozott nővérként. Férjétől, Stalter Györgytől tanulta a fotográfiát. Ketten végigfotózták Magyarország szinte összes cigány települését, valamint Budapest elgettősödött részeit.

Stalter György (1956, Budapest)

fotóriporter, fotóművész, Budapesten él és dolgozik

Az Esztergomi Ferences Gimnázium diákjaként kezdett a fotózással foglalkozni. Feleségével, Horváth M. Judittal végigfotózta Magyarország és a főváros cigány kolóniáit, melyekről *Más Világ* címmel albumot is megjelentettek. Napjainkban Budapest 8. kerületének eltűnőben lévő mikrokozmoszáról készít fotósorozatot.

Gábor Pikács (1963, Vác)

fotófestő, Budapesten él és dolgozik

„Gábor képeket készít a családról, régi és új fényképeket dolgoz össze a Paint programmal. A családban sok olyan fénykép van, ami meg van rongálva, le van vágva vagy tépve valaki a fotóról, vagy éppen ki van dörzsölve valakinek az arca. Mágikus erőt tulajdonítanak a képeknek, és ha például valakitől szeretnének megszabadulni, egyszerűen levágják. Gábort pont az ellenkezője érdekli, az ösztönzi alkotásra, hogy visszaidézza a régi világot, és újra összehozzon egyes családtagokat.” (Kállai Henrik)

Leitner Levente (1990, Budapest)

szobrász, Budapesten él és dolgozik

Leitner Levente a Magyar Képzőművészeti Egyetem szobrász szakos hallgatója 2010 óta. Munkái változatosak, kísérletező jellegűek. Fontosnak tartja a kész mű többértelműségét, nyitottságát. Tervezésnél éppúgy foglalkoztatják a társadalmi kérdések, mint az egyszerűbb kultfilmes szimbólumok. Munkássága során létfontosságúnak tartja a humort és az iróniát.

Gábor Pikács (1963, Vác)

photo painter, lives and works in Budapest

“Gábor takes photos of the family, makes montages of old and new photographs in the Paint application. There are a lot of ruined pictures in the family: somebody has been cut off or torn off the photo, or his/her face has been rubbed off. Pictures have magical powers to their beliefs; if they want to get rid of somebody, they simply cut that person out of the picture. Gábor is interested in the contrary; he is motivated in his works to recall the old times, and to reunite certain family members.” (Henrik Kállai)

Levente Leitner (1990, Budapest)

sculptor, lives and works in Budapest

Levente Leitner has been student of the Sculpture Program of the Hungarian University of Fine Arts since 2010. His works are varied and possess an experimental character. He feels it is important for a work of art to have an open quality and multiple meanings. During the planning phase, he is just as interested in social issues as he is in simpler cult film symbols. Humor and irony are of crucial significance in his work.

MONITOR

Critical platform and open studio on the art theoretical, cultural-politics, and socio-cultural issues of contemporary Roma art and culture

MONITOR, initiated by the third-year students of the Art Theory Department at the Hungarian University of Fine Arts Budapest, is based on a curatorial practice of participation and the fostering of social sensibility.

At the moment, they are working on developing an open and continuously expanding database. Its current phase, displayed in the space of tranzit.hu, is a timeline, an experiment for a research- and analysis-based data visualization. It endeavors to process the historical intersections, concepts, as well as the cultural policy and minority political contexts of the Roma emancipatory movement.

MONITOR coordinators: Anna Balázs, Balázs Horváth, Luca Menesi, Krisztina Varga
Consultant: Zoltán Kékesi

MONITOR

Kritikai platform és nyitott műhely a kortárs roma művészet és kultúra művészetelméleti, kultúrpolitikai és szociokulturális kérdéseiről

A MONITOR a Magyar Képzőművészeti Egyetem képzőművészet-elmélet alapszak harmadéves hallgatói csoportjának kezdeményezése, amelynek alapja a társadalmi érzékenységet fejlesztő, részvétel alapú kurátori gyakorlat.

Jelenleg egy folyamatosan bővülő és nyitott adatbázis fejlesztésén dolgozunk. Az aktuális fázis a tranzit.hu terében megjelenő idővonal, egy kutatási és elemzési folyamaton alapuló adatvizualizációs kísérlet. Célja megjeleníteni a roma emancipációs mozgalom kulcsmozzanatait, koncepcióit, összefüggéseit.

MONITOR koordinátorok: Balázs Anna, Horváth Balázs, Menesi Luca, Varga Krisztina
Konzulens: Kékesi Zoltán

<https://www.facebook.com/monitor.nyitottmuhely>

Sostar Manifesto

Honourable and recognized citizens, university students, artisans, workers, and hobos of Budapest, drifters of all lands, unite!

We, members of the Sostar group, are dedicated to the cause of an open and democratic society.

We believe in protecting human values and in the creation of a participatory democracy, the meaning of which we intend to extend to public life, public discourse, and art, as well as to the system of political and economic institutions.

My friends from Budapest, Berlin, London, and Harlem, today we will declare a statement, which will make it clear that You, as human beings, as individuals and communities, are more important than the Ten Commandments, than rules, regulations, or ordinances!

It is my hope that, after what we say here, your notion of us, Roma, will change without a loss of consciousness. As, based on our false representation, the picture that forms in our eyes about You is false as well.

We hereby take the umpteenth first step towards the social participation of the Roma people, and the constructive representation of their sense of identity.

The contemporary reception of artists with Roma origins does not attest to the democratization of public opinion; rather it manifests their ethnic categorization and artistic ghettoization along the lines of political expectations. To us, an open, democratic society in art means that artists, in their uniqueness, are evaluated on a professional basis in accordance with artistic standards, and are, by no means, stigmatized on ethnic grounds.

We wish to define ourselves because

we have discovered Sostar,

we are Sostar

and Sostar is ours.

Sostar means "why?"

Why, why, why?

Why does this manifesto seek to urge collaboration?

Why do we believe that every human being is capable of thinking and feeling?

Why are we inviting everyone not to fight, but to celebrate?

Because the moment You, with your civic opportunities, elevate Us to become citizens, on your flags together we write the answer to Sostar: we are in agreement, and we will become friends.

A Sostar kiáltványa

Budapest tisztos és elismert polgárai, egyetemi hallgatói, kézművesei, munkásai, csavargói, minden ország céltalanjai, egyesüljete!

Mi, a Sostar csoport tagjai, a nyílt és demokratikus társadalom elkötelezettjei vagyunk. Hiszünk az emberi értékek megóvásában és a részvételi demokrácia megteremtésében. Annak értelmét ki akarjuk terjeszteni a közéletben, a közbeszédben, a művészetben, a politikai és gazdasági intézmények rendszerében.

Budapesti, berlini, londoni harlemi barátaim, ma olyan nyilatkozatot fogunk tenni, melyből érthetővé válik, hogy Önök, mint emberek, mint egyének és közösségek, fontosabbak a tízparancsolatoknál, a szabályoknál, előírásoknál és rendeleteknél!

Remélem, azután, amit most mondani fogunk, eszméletük elvesztése nélkül változik meg rólunk, romákról alkotott képzetük. Mert a gyakran hamis reprezentációnk alapján Önökről is hamis kép formálódik a mi szemünkben.

A roma emberek társadalmi szerepvállalásához, származástudatuk konstruktív reprezentálásához, ezennel megteesszük a sokadik-első lépést.

A cigány származású művészek mai fogadtatása nem a társadalmi közgondolkodás demokratizálódását mutatja, hanem sokkal inkább azok etnikai kategorizálását és művészeti gettósítását, politikai elvárásokat. Számunkra a demokratikus, nyílt társadalom a művészetben azt jelenti, hogy a művész a maga egyediségében, művészi színvonalát figyelembe véve, szakmai alapon értékelt, semmiképpen sem etnikai alapon stigmatizált.

Meg szeretnénk határozni önmagunkat, mert

MI rátaláltunk a Sostarra,

mi vagyunk Sostar

és a Sostar a mienk.

A Sostar azt jelenti: miért?

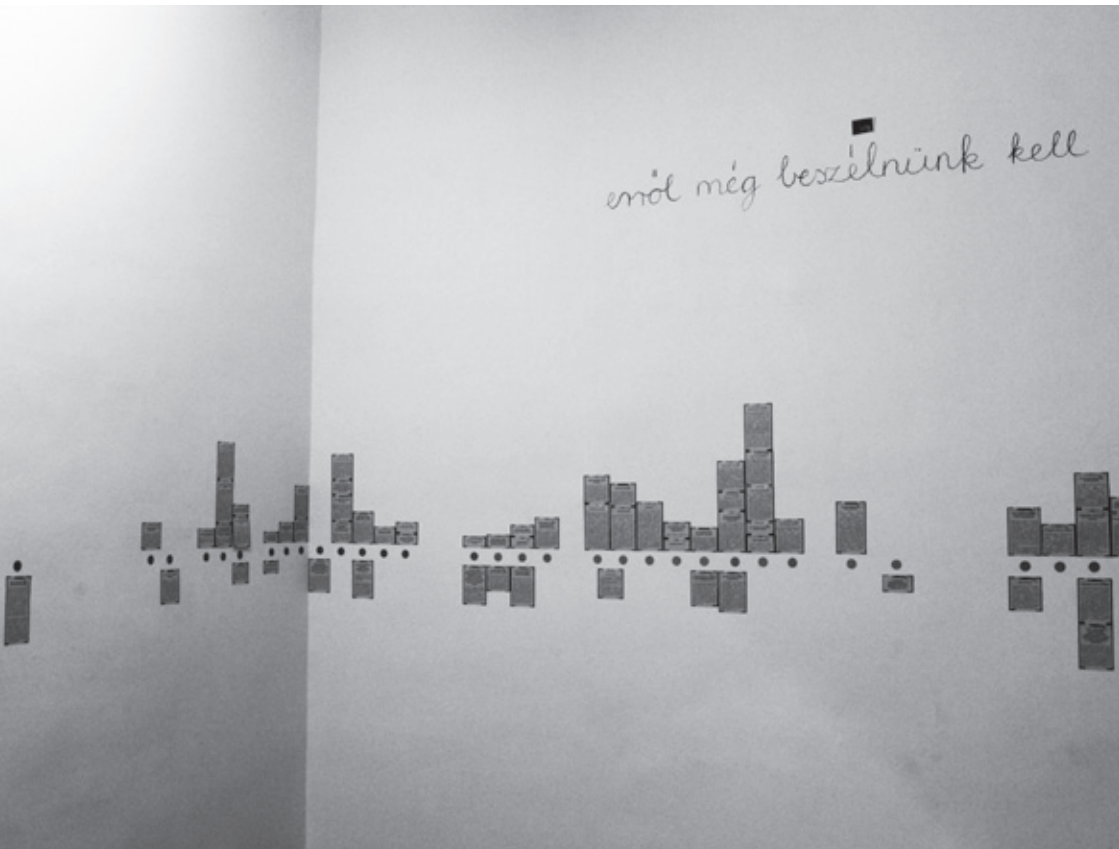
Miért, miért, miért?

Miért akar ez a kiáltvány az összefogásra ösztönözni?

Miért hiszünk abban, hogy gondolkodni és érezni minden ember képes?

Miért nem harcba, hanem ünnepelni hívunk mindenkit?

Mert abban a pillanatban, amikor Önök a polgári lehetőségeikkel élve Minket is polgárokká emelnek, akkor velünk együtt írják zászlaikra, a Sostarra a választ: egyetértünk, és barátok leszünk.

Intersections program series I-III

Project leader: **Andrea Pócsik**

{roma} The contract to sell the ethnicity

Curated by **André Raatzsch**

Consultant: **András Kállai**

Coordinated/Edited by **Vera Simon**

Photo by **Hajnalka Tulisz**

Graphic design by **Péter Szabó**

Translated by **Zsófia Rudnay**

Copyediting by **Gyula Muskovics,**
Eszter Szakács

Thanks to:

Barbara Dudás, Dóra Hegyi, Edit Kőszegi,
Emese Benkő, Gábor Erlich, Juli Gottfried,
Máté Kerényi

Collaborating partner: ELTE

Institute for Art Theory and Media
Studies, Department of Media and
Communication.

The Intersections I-III. program series
has been realized through PATTERNS
Lectures, initiated by ERSTE Foundation
and implemented by WUS Austria.
www.patternslectures.org

Metszéspontok programsorozat I-III.

Projektvezető: **Pócsik Andrea**

{roma} Szerződés az etnikai hovatartozás eladásáról

Kurátor: **Raatzsch André**

Konzulens: **Kállai András**

Koordinátor/Szerkesztő: **Simon Vera**

Fotó: **Tulisz Hajnalka**

Grafikai terv: **Szabó Péter**

Fordítás: **Rudnay Zsófia**

Szöveggondozás: **Muskovics Gyula,**
Szakács Eszter

Köszönet:

Benkő Emese, Dudás Barbara,
Erlich Gábor, Gottfried Juli, Hegyi Dóra,
Kerényi Máté, Kőszegi Edit

Együttműködő partner: ELTE MMI Média
és Kommunikáció Tanszék.

A Metszéspontok I-III. programsorozat
a PATTERNS Lectures keretében valósult
meg, amelyet az ERSTE Alapítvány
hozott létre, a WUS Austriával
együttműködésben.

www.patternslectures.org

Published by tranzit.hu Kiadó: tranzit.hu

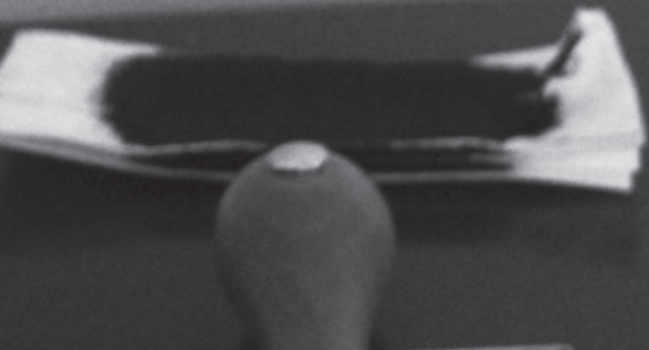
tranzit.hu

ERSTE Stiftung

[wusaustria](http://wusaustria.org)
right to education

ELTE BTK Művészettudományi és Média-kutatási Intézet
Média és Kommunikáció Tanszék

EZ NEM ROMA
KIÁLLÍTÁS

EZ NEM ROMA
KIÁLLÍTÁS

EZ NEM ROMA
KIÁLLÍTÁS

EZ NEM ROMA
KIÁLLÍTÁS

EZ NEM
KIÁLLÍTÁS

ROMA